

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, dnia 14.04. 2004 r.

Pan
Marek Pol
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Premierze,

W trakcie przeprowadzania kontroli w Nadbużańskim Oddziale Straży Granicznej pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich zapoznali się z funkcjonowaniem przejścia granicznego znajdującego się na terenie dworca kolejowego w Terespolu.

Stan techniczny tego obiektu znajduje się w stanie katastroficznym i wymaga natychmiastowego kapitalnego remontu. Warunki pracujących tam funkcjonariuszy Straży Granicznej urągają godności ich służby. W skład przejścia granicznego wchodzi kilka lokali, których wygląd jest trudny do opisania. Ściany są dziurawe, brudne i zapuszczone, a lamperie obdrapane. Parkiety podłóg są powycierane, a leżące na nich linolea posiadają dziury. Szyby w drzwiach są pobite, w niektórych z nich są powkładane dykty. Stolarka okienna wymaga natychmiastowego remontu. Znajdujący się tam sprzęt do pracy (stoliki, krzesła, fotele) jest różnorodny, zniszczony i przestarzały. Samo otoczenie dworca też wymaga remontu - zwłaszcza stan techniczny ulicy stanowiącej do niego dojazd. Z uzyskanych informacji wynika, że droga ta znajduje się w zarządzie Kolei. Należy stanowczo stwierdzić, że stan tego obiektu stanowi (nie tylko dla cudzoziemców) niechlubną „wizytówkę” naszego kraju - tym bardziej, że w tym miejscu niedługo znajdowała się będzie granica Unii Europejskiej.

Z otrzymanych wyjaśnień wynika, że sytuacja ta jest spowodowana skomplikowanym stanem prawnym tego przejścia granicznego. Jak bowiem wynika z art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. Nr 78, poz. 461 z późn. zm.), w odniesieniu do przejść granicznych kolejowych lotniczych i morskich organem obowiązany do stałego utrzymywania przejść granicznych w stanie

umożliwiający przeprowadzenie skutecznej kontroli granicznej, celnej, sanitarnej, weterynaryjnej, fitosanitarnej, chemicznej, radiometrycznej oraz jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych jest minister właściwy do spraw gospodarki morskiej i minister właściwy do spraw transportu. Z kolei wydane na podstawie art. 17 ust. 2 powoływanej ustawy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1991 r. w sprawie określenia zakresu obowiązków organów obowiązanych do utrzymywania przejść granicznych oraz źródeł finansowania tych przedsięwzięć, a także określenia organów zobowiązanych do osadzania i utrzymywania znaków granicznych na morskich wodach wewnętrznych (Dz.U. Nr 49, poz. 215) w § 1 określa, że do zakresu obowiązków organów obowiązanych do utrzymywania przejść granicznych należy:

1) planowanie i realizacja inwestycji w zasięgu terytorialnym przejścia granicznego, w szczególności obiektów kubaturowych, infrastruktury technicznej i stałych urzędów odprawowych,

2) dostarczanie nieodpłatnie:

a) pomieszczeń wyposażonych w sprzęt kwaterunkowy i biurowy oraz urządzenia techniczne niezbędne do przeprowadzania sprawnej kontroli granicznej, celnej, sanitarnej, weterynaryjnej, fitosanitarnej, chemicznej, pirotechnicznej i radiometrycznej,

b) pomieszczeń biurowych i socjalnych dla funkcjonariuszy organów kontrolnych,

c) pomieszczeń przeznaczonych i wyposażonych w niezbędny sprzęt dla podróżnych,

d) garaży i parkingów,

e) miejsc postoju dla jednostek pływających Straży Granicznej,

3) utrzymanie pomieszczeń, sprzętu i urzędów wymienionych w pkt 2 w należyтым stanie, a w szczególności zapewnienie nieodpłatnie czystości, ogrzewania, dopływu wody i światła oraz zakładanie i konserwacja telefonów sieci wewnętrznej, miejskiej oraz łączności specjalnej,

4) niezbędne oświetlenie rejonu przejścia granicznego oraz zaopatrywanie nieodpłatnie w odpowiednie ruchome urządzenia i środki służące do kontroli granicznej i celnej, w tym urządzenia zaporowe, stałe i ruchome - zgodnie z zapotrzebowaniem organów kontrolnych,

5) administrowanie obiektem przejścia granicznego,

2. Planowanie i realizacja inwestycji przejścia granicznego oraz wyposażenie jego obiektów powinny być uzgodnione z właściwymi organami Straży Granicznej, organami celnymi oraz organami kontroli sanitarnej i fitosanitarnej.

Z kolei § 3 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że finansowanie utrzymywania przejść granicznych kolejowych, lotniczych i morskich określa się w budżecie państwa, w części dotyczącej Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej.

Z uzyskanych od Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej informacji wynika, że w tej sprawie wielokrotnie były składane meldunki do Komendanta

Głównego Straży Granicznej. Efektem ich były przeprowadzane kontrole i komisje, które nie przyniosły poprawy stanu przejścia granicznego. Ponadto, słuszne żądania funkcjonariuszy zbywane były informacjami o planowanej budowie nowego dworca.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), uprzejmie proszę o zainteresowanie się tą sprawą i poinformowanie mnie o swoim stanowisku.

Z wyrazami szacunku

/-/